

Ontruimingsplan

Internationaal Indoor Sportcentrum Almelo (IISPA)

Stadionlaan 60
7606 JZ Almelo
Telefoon 0546 863636
Email: hetsportpark@sportbedrijfalmelo.nl
Website: www.sportbedrijfalmelo.nl

Voorwoord

Ondanks allerlei preventieve maatregelen blijft binnen elke organisatie de kans op het optreden van een calamiteit bestaan. In de meeste gevallen zal er sprake zijn van bijna-ongevallen en loopt het met een sisser af, maar in sommige gevallen zijn aard en omvang van dien aard, dat er snel en direct actie moet worden ondernomen. Om in geval van een calamiteit snel en doeltreffend te kunnen handelen, is het van levensbelang dat verantwoordelijkheden, taken en procedures duidelijk vastgelegd zijn. Hierdoor kunnen kostbare seconden worden gewonnen, tijd die van levensbelang kan zijn in kritieke situaties.

Dit plan is zodanig opgebouwd dat in geval van een calamiteit snel kan worden nagegaan op welke wijze gehandeld dient te worden. De verschillende hoofdstukken zijn van elkaar gescheiden door middel van tabbladen. Aan de hand van de inhoudsopgave kan snel en doeltreffend het betreffende hoofdstuk worden opgezocht en de daaruit voortvloeiende taken worden uitgevoerd.

Hoewel dit ontruimingsplan zich uitstekend leent voor het snel opzoeken van taken, is het voor een effectieve calamiteitenbestrijding van belang dat de betrokken personen bekend zijn met de door hem of haar uit te voeren taken. Hierdoor kan tijd worden gewonnen die in geval van een calamiteit van levensbelang is. Het regelmatig oefenen van de in dit plan beschreven taken is dan ook elementair.

Waar in dit ontruimingsplan mannelijke zelfstandige naamwoorden en persoonlijke voor-naamwoorden in de mannelijke vorm worden gebruikt, zijn deze tevens van toepassing op de vrouwelijke vorm van deze woorden.

Datum:

Plaats: Almelo

Preventiemedewerker:

Directeur:

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	DOELSTELLING	4
1.3	BEHEERS- EN COMMUNICATIEPLAN	4
1.4	WERKINGSGBIED	4
1.5	PRIORITEITENSTELLING	5
1.6	OVERHEIDSDREMPEL	5
1.7	BEGRIPSOMSCHRIJVING	5
2.	SITUATIETEKENING	7
3.	GEBOUW-, INSTALLATIE- EN ORGANISATIEGEGEVENS.....	8
3.1	GEBOUWGEGEVENS	8
3.2	INSTALLATIEGEGEVENS	12
3.3	ORGANISATIEGEGEVENS	15
4.	ALARMERINGSPROCEDURE INTERN EN EXTERN.....	18
4.1	INTERNE ALARMERING.....	18
4.2	EXTERNE ALARMERING.....	18
5.	BRANDMELDSHEMA	19
6.	WIJZE VAN ONTRUIMING EN VERZAMELPLAATSEN	20
6.1	VERZAMELPLAATS.....	20
6.2	FASSEN VAN ONTRUIMING BIJ BRAND	20
7.	ALGEMENE INSTRUCTIES	21
7.1	HOE TE HANDELEN BIJ HET ONTDEKKEN VAN EEN BRAND.....	21
7.2	HOE TE HANDELEN BIJ EEN BRAND- OF ONTRUIMINGSALARM	22
8.	TAKEN BHV-COÖRDINATOR.....	23
8.1	TAKEN BHV- COÖRDINATOR BIJ CALAMITEITEN	23
8.2	TAKEN BHV-COÖRDINATOR BIJ ONTRUIMING	23
8.3	CHECKLIST BHV-COÖRDINATOR	24
9.	TAKEN BEDRIJFSHULPVERLENERS.....	25
9.1	TAKEN BEDRIJFSHULPVERLENERS BIJ BRAND	25
10.	TAKEN COÖRDINATOR-VERZAMELPLAATS.....	26
10.1	TAKEN COÖRDINATOR-VERZAMELPLAATS BIJ ONTRUIMING	26
11.	TAKEN DIRECTEUR.....	26
11.1	TAKEN DIRECTEUR BIJ BRAND.....	26
12.	LOGBOEKEN.....	26
12.1	LOGBOEK MUTATIES ONTRUIMINGSPLAN.....	27
12.2	LOGBOEK OEFENINGEN IN HET COMPLEX.....	28
13.	TELEFOONLIJSTEN	29
13.1	GEGEVENS BHV-PROJECT TEAM.....	29
13.2	TELEFOONLIJST EXTERNE DIENSTEN	29
14.	ONTRUIMINGSPLATTEGRONDEN	30

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Arbowet is vastgelegd dat de werkgever verantwoordelijk is voor de veiligheid van werknemers en derden binnen het gebouw.

Dit ontruimingsplan kan worden geëist vanuit de gebruiksvergunning en, afhankelijk van de grootte en het gebruik van het gebouw, vanuit het Gebruiksbesluit. Daarnaast draagt de aanwezigheid van een ontruimingsplan bij aan de veiligheid van de werknemers en aanwezigen, zodat tegemoetgekomen wordt aan de eisen die hiervoor in het Arbowet zijn vastgesteld.

In ieder gebouw kunnen zich situaties voordoen die het noodzakelijk maken dat personeel en bezoekers het gebouw zo snel mogelijk moeten verlaten.

Deze situaties kunnen zich bij de volgende scenario's voordoen:

- brand;
- wateroverlast;
- stormschade;
- bommelding;
- gaslekkage;
- in opdracht van het bevoegd gezag;
- of andere voorkomende gevallen.

Hiervoor is naast de genomen preventie- en preparatiemaatregelen een ontruimingsplan nodig.

Voorwaarde voor een goede ontruiming is dat:

- a). D.m.v. instructie en minimaal één jaarlijkse oefening dit ontruimingsplan aan de praktijk zal worden getoetst en zo nodig bijgesteld.
- b). Alle medewerkers en gebruikers/huurders in ieder geval hoofdstuk 7 "algemene instructies" kennen.
- c). De directeur en de BHV'ers op de hoogte dienen te zijn van de gehele inhoud van het ontruimingsplan.
- d). In situaties waarin niet is voorzien, naar bevinding van zaken zal moeten worden gehandeld.
- e). De directie verantwoordelijk is voor de BHV-organisatie in het gebouw, zoals beschreven in de Arbowet.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het ontruimingsplan is om doormiddel van het vaststellen van eenduidige verantwoordelijkheden, bevoegdheden en procedures te komen tot een zo snel en veilig mogelijke ontruiming. Tevens dient dit ontruimingsplan als leidraad voor het opzetten en vastleggen van een BHV-organisatie.

1.3 Beheers- en communicatieplan

Een exemplaar van het ontruimingsplan is onder andere te vinden in de beheerdersruimte in de BHV-box. Het ontruimingsplan wordt 1 x per jaar geactualiseerd.

1.4 Werkingsgebied

Het ontruimingsplan geldt voor het gehele complex.

1.5 Prioriteitenstelling

Bij het opstellen en toepassen van het ontruimingsplan zijn de volgende prioriteiten gesteld:

1. redding van mensen, dieren en boedel;
2. uitbreiding voorkomen;
3. bestrijding calamiteit;
4. beperking gevolgschade en vervolgschade;
5. onderzoek.

1.6 Overheidsdrempel

Op het moment dat de overheid handelend of dwingend optreedt ter handhaving van de openbare orde en veiligheid, ter voorkoming of opsporing van strafbare feiten, of bij het onderzoek naar de oorzaak van een incident (calamiteit), is de overheidsdrempel overschreden en heeft de overheid het opperbevel.

De overheid kan zich nu manifesteren in de functie van:

- de burgemeester, ter handhaving van de openbare orde en als opperbevelhebber bij brand (in de praktijk gedelegeerd aan een brandweerofficier);
- de minister van justitie;
- de politie.

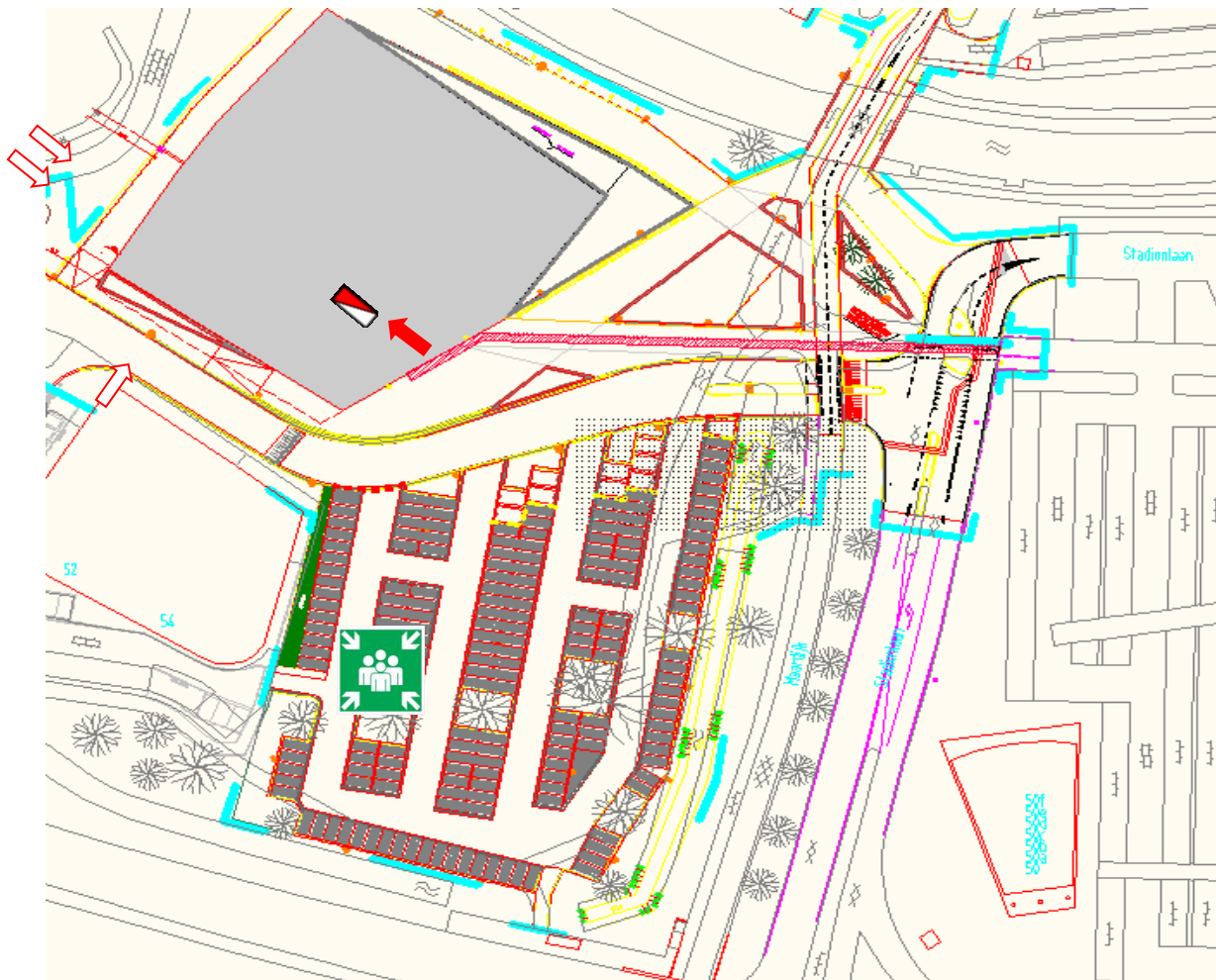
Wanneer de overheidsdrempel is overschreden, stellen alle werknemers zich dienstbaar op aan bovengenoemde gezagsdragers, met behoud van de eigen verantwoordelijkheid.

1.7 Begripsomschrijving

Bedrijfshulpverleners (BHV'ers)	De BHV'ers bestaan uit eerstelijns hulpverleners. Hiermee wordt bedoeld dat zij bij een incident direct handelend optreden. Van het optreden van de BHV'ers hangt uiteindelijk het vervolg van de verder te nemen maatregelen af.
Bevelvoerder brandweer	Degene die belast is met de algehele leiding met betrekking tot het redden van personen en dieren, en het bestrijden van de brand.
BHV- coördinator	De BHV-coördinator heeft in geval van calamiteiten de operationele leiding over de BHV-ploeg en wordt daarin bijgestaan door de overige BHV'ers.
BHV-project team	Bestaande uit preventiemedewerker(s), manager sportaccommodaties en beheerder. Het BHV-projectteam is verantwoordelijk voor de hele BHV organisatie. Manager Sportaccommodaties en beheerder ondersteunen de preventiemedewerker om beleidsmatig invulling te geven aan de BHV-organisatie, het organiseren van (ontruimings)oefeningen en zorg te dragen voor het onderhouden van contacten met brandweer, politie, GGD en overige autoriteiten.
Calamiteit	Een gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de algehele veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, dan wel grote (im)materiële belangen in ernstige mate bedreigd worden en waarbij daadwerkelijk een gecoördineerde inzet van afdelingen, BHV-organisatie en externe hulpverleningsorganisaties met verschillende disciplines vereist is.
Calamiteiten- of crisisteam	De door de directie benoemde functionarissen, die de eindverantwoordelijkheid dragen en coördineren bij de calamiteitenbestrijding.

Calamiteiten en incidenten-bestrijding	Het bestrijden van calamiteiten/incidenten volgens de daartoe aangegeven richtlijnen en het beperken van de gevolgen van een daadwerkelijk opgetreden calamiteit/incident.
Commandant Brandweer/ officier van dienst	De functionaris die het opperbevel heeft bij de daadwerkelijke calamiteitenbestrijding. Ze zijn herkenbaar aan meer dan één rode band om de helm.
EHBO-ers	De EHBO-ers zijn eerstelijns hulpverleners op het gebied van ongevallen en ziektebeelden.
Ernstig lichamelijk letsel	Schade aan de gezondheid, die binnen 24 uur na het tijdstip van de gebeurtenis leidt tot een opname in een ziekenhuis ter observatie of behandeling dan wel naar redelijk oordeel blijvend zal zijn.
Grote materiële schade	Schade aan gebouwen, materieel, grondstoffen of producten die een rechtstreeks gevolg van een ongewenste gebeurtenis is, ten bedrage van tenminste € 45.000,-.
Incident	Een gebeurtenis waardoor een verstoring van de lokale veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van een persoon, dan wel immateriële belangen in mindere mate worden bedreigd, en waarbij daadwerkelijk een inzet van de afdeling, de bedrijfshulpverlener en één externe hulpverlenende organisatie vereist is.
Ongeval	Een aan een werknemer in verband met het verrichten van arbeid overkomen ongewilde plotselinge gebeurtenis, die schade aan de gezondheid of de dood tot vrijwel onmiddellijk gevolg heeft gehad en ertoe heeft geleid, dat de werknemer tijdens de werktijd de arbeid heeft gestaakt en niet meer heeft hervat dan wel met de arbeid geen aanvang heeft gemaakt.
Ontruimingsplan	Een plan waarmee een ontruiming op een snelle en veilige manier kan worden uitgevoerd.
PAC	Moet gelezen worden als Particuliere Alarm Centrale.
Ploegleider BHV	De ploegleider BHV geeft leiding aan de bedrijfshulpverleners op de plaats incident.
RAC	Moet gelezen worden als Regionale Alarm Centrale.
Salvage/Bereddering	Schadebeperkende maatregelen; alle maatregelen die genomen worden om de gevolgschade van een calamiteit (bijvoorbeeld brand) voor gebouwen, installaties, machines, productieprocessen, administraties, computers, etc. te beperken of te voorkomen.
Preventiemedewerker	De preventiemedewerker is, bij aanwezigheid, verantwoordelijk voor beslissingen tijdens de uitvoering van het ontruimingsplan totdat het calamiteitenteam is gevormd of totdat de brandweer is gearriveerd. Hiernaast dient de veiligheidsdeskundige beleidsmatig invulling te geven aan de BHV-organisatie, het organiseren van (ontruimings)oefeningen en zorg te dragen voor het onderhouden van contacten met brandweer, politie, GGD en overige autoriteiten.

2. Situatietekening

- Hoofdingang brandweer
- Neveningang brandweer
- Verzamelpaats
- Brandmeldpaneel

3. Gebouw-, installatie- en organisatiegegevens

3.1 Gebouwgegevens

3.1.1 Naam en adres bedrijf

Naam bedrijf	:	Sportbedrijf Almelo
Naam locatie	:	Internationaal Indoor Sportcentrum Almelo (IISPA)
Adres	:	Stadionlaan 60
Postcode	:	7606 JZ
Plaats	:	Almelo
Telefoonnummer	:	0546 – 86 36 36

3.1.2 Gebouw

Het complex bestaat uit een aantal bouwdelen te weten:

- Verdieping -2 Sprinklerruimte en brandmeldinstallatie
- Verdieping -1 2 turnhallen
- Verdieping 0 magazijn, kantoorruimte Avedan, sportstudio beheerdersruimte en tribune turnhal, MER-ruimte en laagspanningsruimte
- Verdieping 1 3 vergaderruimtes, Sportcafé, 5 kantoorruimtes, 20 kleedruimtes, SER-ruimte, en een breedte sporthal met 3 compartimenten
- Verdieping 2 3 tribunes voor de breedte sporthal, topsporthal met tribunes en een kiosk
- Verdieping 3 Vipruimte met bar en een pers/vergaderruimte
- Verdieping 4 Ketelhuis en SER-ruimte

(zie de plattegrondtekeningen, hoofdstuk 14)

3.1.3 Hoofdingang

De hoofdingang van het complex is gelegen aan de kant van de Weezebeeksingel. Bij een calamiteit zal de brandweer gebruik maken van de ingang rechts naast de hoofdingang waar ook het brandmeldpaneel hangt. (zie situatietekening, hoofdstuk 2)

3.1.4 Risicodragende ruimten

In het gebouw bevindt zich een aantal risicodragende ruimten, te weten:

- **CV-ruimte**, op de vierde etage; Eerste trappenhuis, op 4 de etage rechts

- **Luchtbehandelingsruimte**, op de vierde etage; Eerste trappenhuis, op 4 de etage links.

- **SER-ruimte**, op de eerste etage; vanaf de trap deur naar links en dan in de lange gang de laatste gele deur aan de rechterkant.

- **Laagspanningsruimte**, op de begane grond; vanaf entree naar TON tribune, derde deur aan de linker kant.

- **MER-ruimte**, op de begane grond. Vanaf entree naar de TON tribune dan de eerste deur links.

De ruimten kunnen door interne en externe hulpverleners worden betreden zonder dat dit gevaar zal opleveren.

Sprinklerruimte, In het souterrain, vanuit de turnhal aan de linkerkant

3.1.5 Afsluiters

De hoofdschakelaars voor elektra, CV, gas en water bevinden zich:

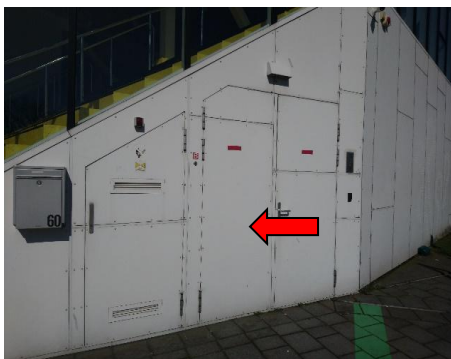
Elektra: in de laagspanningsruimte, op de begane grond, vanaf entree naar Ton tribune, derde deur aan de linker kant.
Let op...om deze deur te openen heb je geen sleutel nodig.
Gewoon indrukken, klepje gaat open en dan draaien.

CV: boven de deur die toegang verschaft tot de CV-ruimte op de vierde etage (deur links in het eerste trappenhuis)

Gas: in de gasmeterruimte, op de begane grond naast de brandweeringang. Bevindt zich aan voorzijde van het pand, rechts naast de ingang.

Water: in de watermeterruimte, entree via FAG-tribune, derde deur rechts of via brandweeringang aan voorzijde, eerste deur links.

3.1.6 Compartimentering

Om eventuele brand- en/of rookuitbreiding te voorkomen zijn brand- en rookcompartimenten toegepast. Brandcompartimenten verhinderen gedurende bepaalde tijd dat brand en rook zich door het gehele gebouw verspreidt.

De grote brandcompartimenten zijn opgedeeld in rookcompartimenten, welke als doel hebben rook verspreiding tegen te gaan. Nadat de brandwerende deur is gepasseerd heeft men de beschikking over een rookvrije vluchtroute.

De scheidingswanden van de compartimenten zijn te herkennen aan de zelfsluitende deuren (zijn voorzien van deurdrangers). Deze deuren dienen, ten behoeve van de doorgang van personen, gesloten te blijven. Op de tekeningen uit hoofdstuk 12 is het verloop van de brand- (roze) en rookcompartimentering (blauw) aangegeven.

3.2 Installatiegegevens

3.2.1 Brandmeldinstallatie

Voor het detecteren en melden van brand is in het gebouw een brandmeldinstallatie (BMI) geïnstalleerd. De BMI bevindt zich in de pomruimte van de sprinklerinstallatie in het souterrain. Het doel van een BMI is het begin van brand in een vroeg stadium te signaleren. Hierdoor kan het bestrijden van brand in een vroeg stadium plaatsvinden en kunnen maatregelen worden getroffen om mensen en inventaris veilig te stellen. Ook worden ongevallen en schade ten gevolge van brand voorkomen dan wel beperkt.

Op de BMI zijn rookmelders, handbrandmelders en de sprinklerinstallatie aangesloten. Alle ruimten, m.u.v. de natte ruimten, zijn beveiligd met rookmelders (volledige bewaking). De handbrandmelders zijn op strategische plaatsen in het gebouw aangebracht. Het gehele gebouw met uitzondering van het souterrain en de vierde etage is voorzien van sprinklers. De BMI ontvangt een melding zodra een rookmelder een brand detecteert, een handmelder wordt ingedrukt of een sprinkler wordt geactiveerd, waarna het ontruimingsalarm (slow-whoop met gesproken woord) wordt geactiveerd.

De BMI is aangesloten op het openbaar systeem van de Veiligheidsregio.

Bel bij brand direct 112.

Bel bij een loze melding de meldkamer van de Veiligheidsregio Twente VTR op **088-0611551** en vermeld OMS-nummer **0530 7598** en Bouwdeel.

Bel voor testen, onderhoudswerkzaamheden en storingen de PAC-meldkamer **088-5921640** vermeld aansluitnummer **920432** en het hierboven genoemde OMS-nummer.

De BMI heeft de volgende stuurfuncties:

- Sprinklerinstallatie;
- Ontruimingsalarm (slow-whoop met gesproken woord);
- Liftinstallatie;
- Luchtbehandelingsinstallatie.
- Alle automatische deuren

Bij de hoofdingang van de brandweer hangt een (geografisch) brandmeldpaneel.

Via het brandmeldpaneel kan in geval van calamiteiten, een duidelijk en overzichtelijk beeld van de situatie wordt verkregen.

Het paneel geeft aan in welk compartiment een rookmelder, handmelder of sprinkler is geactiveerd.

3.2.2 Sprinklerinstallatie

Het gebouw is met uitzondering van het souterrain en de vierde etage voorzien van een sprinklerinstallatie. Het doel van de installatie is een beginnende brand te detecteren, te signaleren en te beheersen dan wel te blussen. De installatie bestaat uit een leidingstelsel met sproeikoppen (sprinklers) die bij een bepaalde temperatuur water gaan sproeien. Doordat de sprinklers al bij een beginnende brand in werking treden wordt de brand vaak goed onder controle gehouden en omdat ze zeer lokaal werken blijft de omvang van de brand beperkt.

3.2.3 Ontruimingsalarminstallatie

Nadat de brandmeldcentrale een (beginnende) brand heeft gedetecteerd, dient de brand, met behulp van een ontruimingsinstallatie, op effectieve wijze kenbaar gemaakt te worden aan de aanwezige personen, zodat wordt aangegeven dat deze direct het pand dienen te verlaten. Daarnaast worden de bedrijfshulpverleners die voor de evacuatie, blussing, redding en begeleiding van de aanwezigen moeten zorgen, gealarmeerd.

Bij brand zal het ontruimingsalarm (door het indrukken van een handmelder, het aanspreken van een rookmelder of een geactiveerde sprinkler) automatisch in werking treden. De ontruimingsinstallatie is gekoppeld aan de BMI.

3.2.4 Ontruimingsalarm

Dit is het geactiveerde alarm, bestemd om het gebouw te ontruimen. Het ontruimingsalarm is te herkennen aan het slow-whoop dat 2 maal klinkt. Dit signaal begint met een akoestisch geluid dat de volgende karakteristiek bezit. Het signaal begint met een toonhoogte van circa 500 Hz en loopt in 3,5 seconden op tot 1200 Hz. Na 0,5 seconde rust begint het signaal opnieuw.

Naast het akoestisch signaal is het pand voorzien van een ontruimingsalarminstallatie (Type A) met gesproken woord. Bij activering klinkt een attentiesignaal, gevolgd door een gesproken boodschap die aanwezigen instrueert het pand direct en kalm via de dichtstbijzijnde nooduitgang te verlaten. De tekst 'Dit is een ontruimingsalarm. U dient het pand direct te verlaten' wordt zowel in het Nederlands als Engels herhaald.

3.2.5 Liften

In het gebouw bevinden zich twee liften, een personenlift en een goederenlift, welke beide aan de brandmeldcentrale zijn gekoppeld. Hierdoor worden deze bij een brandmelding naar hun hoofdstopplaats gedirigeerd. De goederenlift heeft brandwerende voorzieningen en is uitgevoerd als brandweerlift. Tijdens een brand(melding) kan de brandweer deze bedienen om hulpmiddelen naar de etages te brengen.

3.2.6 Luchtbehandelingsinstallatie

Het gebouw is voorzien van een luchtbehandeling systeem, welke ingeval van een brandmelding door de brandmeldcentrale wordt uitgeschakeld.

3.2.7 Communicatie

Ten behoeve van effectieve communicatie tussen de BHV'ers zijn er portofoons beschikbaar.

3.2.8 Transparantverlichting

Om in geval van brand of een andere calamiteit de aanwezige personen de juiste vluchtweg te wijzen, zijn er in het complex boven alle uitgangen en nooduitgangen transparantverlichtingen aangebracht.

3.3 Organisatiegegevens

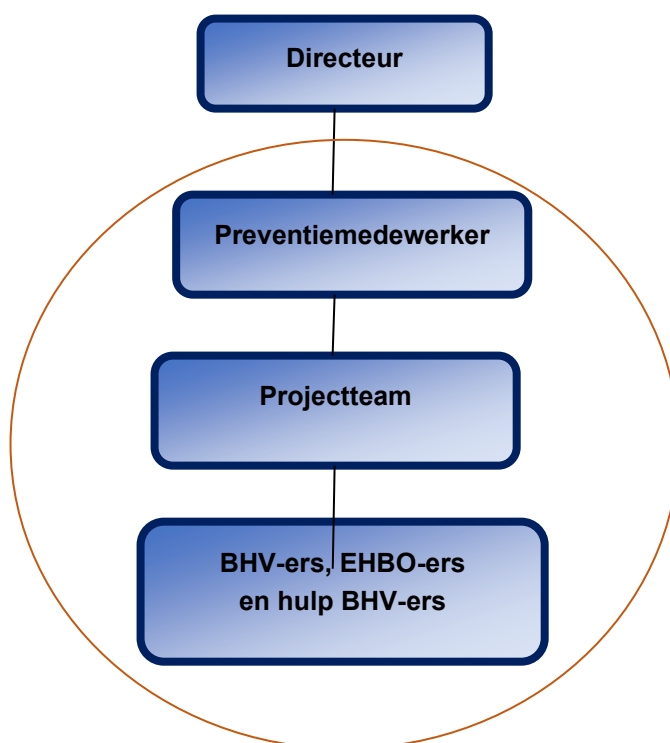
3.3.1 Openingstijden en aantal aanwezigen

In het weekend zal over het algemeen genomen de sluitingstijd afwijken.

Regulier	Maandag t/m zondag	07.00 uur t/m 23.00 uur
----------	--------------------	-------------------------

Het aantal aanwezigen is zeer variërend en is afhankelijk van hoeveel sporthallen in gebruik zijn. In de topsporthal kan plaats worden geboden aan 1244 toeschouwers. In de breedtesporthal kunnen maximaal 200 personen plaatsnemen

3.3.2 Organisationschema.

3.3.3 Taken BHV-coördinator

De BHV-coördinator heeft in geval van calamiteiten de operationele leiding over de BHV-ploeg en wordt daarin bijgestaan door de overige Bhv'ers.

De BHV-coördinator heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- Rapporteert aan externe hulpverleningsdiensten met betrekking tot resultaten en de stand van zaken van de calamiteit.
- Leidinggeven aan de bedrijfshulpverlening.
- Coördineren van de inzet van de bedrijfshulpverlening.
- Het sportcomplex in samenspraak met de directeur of verantwoordelijke manager, als dit noodzakelijk wordt geacht, laten ontruimen. Na het arriveren van de brandweer zal de bevelvoerder de operationele leiding overnemen.

3.3.4 Taken BHV'er

De BHV'ers dragen zorg voor de daadwerkelijke calamiteitenbestrijding.

Tevens zijn zij verantwoordelijk voor het verlenen van eerste hulp bij ongevallen en het snel en veilig laten verlopen van de ontruimingsprocedure.

De BHV'ers hebben de volgende taken:

- Het verlenen van eerste hulp bij ongevallen.
- Het beperken en bestrijden van brand en het voorkomen en beperken van ongevallen.
- Het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en bezoekers in het sportcomplex.
- Het alarmeren van en samenwerken met de brandweer en hulpverleningsorganisaties.

3.3.5 Herkenbaarheid bedrijfshulpverleners

De bedrijfshulpverleners zijn herkenbaar aan luminescerende hesjes.

Deze zijn te vinden in de BHV-box en staat in de beheerdersruimte.

3.3.6 Crisisteam

Afhankelijk van de aard en omvang van de calamiteit, kan het coördinator BHV besluiten een crisisteam samen te stellen. Dit team wordt opgeroepen door de coördinator BHV en komt, zolang de calamiteit dit toelaat, samen bij de receptie. Indien de calamiteit dit niet toelaat bepaalt de directeur of verantwoordelijke manager de plek van samenkomst.

Het crisisteam heeft tot doel beslissingen te nemen ten aanzien van de calamiteitenbestrijding en het herstel van het bedrijfsproces. Het crisisteam wordt bijeengeroepen als zich een calamiteit voordoet waarvan de gevolgen sterk ingrijpen in het bedrijfsproces, dan wel het bedrijfsproces voor korte of langere tijd stilleggen. De beslissingen die in het crisisteam worden genomen zijn gericht op het zo effectief mogelijk bestrijden van de calamiteit en het op zo kort mogelijke termijn herstellen van het bedrijfsproces.

Het crisisteam bestaat uit:

Directeur	Marieke ter Brugge	06-15649779
Manager Sportaccommodaties	Guan Schoutese	06-45774675
Manager Sport & Gezondheid	Luc Nijhuis	06-40151281
Manager bedrijfsbureau	Marjolein Braakman	06-86890935

Taken van het crisisteam:

- Herstellen en waarborgen van de veiligheid van personen;
- Zorgdragen voor de toestand van de onroerende en roerende goederen;
- Organiseren van de hulpverlening;
- Beperken van de bedrijfsschade en herstel van het bedrijfsproces;
- Verstrekken van informatie;
- Inlichten verzekeraar, gemeente, Arbeidsinspectie en provincie;
- Organiseren van nazorg voor betrokkenen medewerkers en evt. bezoekers;
- De directeur zal, indien van toepassing, de pers te woord staan;

3.3.7 BHV-hulpmiddelen

▪ BHV-box

De BHV-box staat in de beheerderruimte op de begane grond.

Inhoud BHV-box:

- Luminiserende hesjes hoofd-BHV/ BHV
- Ontruimingsplan
- Ontruimingsplattegronden
- Checklist voor BHV-coördinator
- Sleutels
- Enveloppe met 4 toegangspasjes voor alle ruimtes
- Lijst met EHBO-ers en BHV-ers
- Zaklantaarns
- Alu dekens
- Pen en papier
- Post-its
- Whiteboard stiften
- Oranje kruisboekje
- Evac chair

▪ EHBO koffer

EHBO-koffer staat ook in het kantoor van de beheerder

▪ AED

AED hangt naast de ingang van het kantoor van de beheerder

▪ Portofoons

Deze staan op een lader in de beheerdersruimte

▪ Brancard

Deze hangt onder de balie bij de beheerderruimte

4. Alarmeringsprocedure intern en extern

4.1 Interne alarmering

De interne alarmering is bedoeld om de aanwezigen in het complex te waarschuwen en de bedrijfshulpverleningsorganisatie op te starten.

De BHV'ers worden gealarmeerd doormiddel van telefoon, medewerkers/bezoekers, portofoon en/of ontruimingssignaal (slow-whoop met gesproken woord).

Medewerkers en bezoekers worden gewaarschuwd door het ontruimingssignaal. Dit is een oplopend signaal met verschillende toonhoogtes (slow-whoop met gesproken woord).

4.2 Externe alarmering

De externe alarmering is bedoeld om de professionele hulpdiensten (politie, brandweer en ambulance) ter plaatse te krijgen.

Bij brand kan de externe alarmering plaatsvinden door het indrukken van een handbrandmelder, het aanspreken van een rookmelder of het activeren van een sprinklerinstallatie. In dit geval volgt er een automatische doormelding naar de meldkamer van de brandweer en zal deze direct uitrukken. In alle andere omstandigheden dan brand zal er contact op moeten worden genomen met het landelijke alarmnummer (0) **112**, waarbij de volgende gegevens moeten worden doorgegeven:

- je naam:
- naam van de organisatie: IISPA
- adres: Stadionlaan 60 te Almelo
- telefoonnummer:.....
- locatie van het incident (verdieping / bouwdeel):
- aard van het incident:
- omvang het incident:
- overige bijzonderheden:
- de acties die je gaat ondernemen:
- vermiste personen / slachtoffers

6. Wijze van ontruiming en verzamelplaatsen

De persoon die een handbrandmelding maakt, geeft in principe opdracht voor ontruiming. Bij een ontruimingssignaal als gevolg van een handbrandmelding wordt altijd het gehele pand ontruimd. Als een gefaseerde ontruiming mogelijk is, wordt alleen het betreffende gedeelte van het gebouw, ontruimd.

Anders dan bij een handbrandmelding kan het gebouw worden ontruimd als gevolg van het hoofdstuk 1.1 aangegeven oorzaken.

Opdrachten hiervoor kunnen worden gegeven door de BHV-coördinator, diens plaatsvervanger of de bevelvoerder van de brandweer.

Tijdens de ontruiming wordt het gebouw of gebouwdeel altijd gecontroleerd door de bedrijfshulpverleners.

6.1 Verzamelplaats

- Bij een ontruiming volgens **fase 1** is de verzamelplaats gelegen achter de dichtstbijzijnde brandwerende deur of scheiding.
- Bij een gedeeltelijke verticale ontruiming **fase 2** is de verzamelplaats gelegen op De parkeerplaats tegenover de hoofdingang.
- Bij een algehele ontruiming van het gebouw **fase 3** is de verzamelplaats gelegen op de parkeerplaats tegenover de hoofdingang.

Als, door een ongunstige windrichting of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen, moet worden afgeweken van de vooraf aangegeven verzamelplaats, zal de BHV-coördinator een andere verzamelplaats moeten aanwijzen. Vermissing van personen dient direct te worden doorgegeven de BHV-coördinator. (zie *situatietekening, hoofdstuk 2*)

6.2 Fasen van ontruiming bij brand

In de ontruimingsprocedures zijn drie fasen te onderscheiden:

- **fase 1:** horizontale ontruiming van het compartiment;
- **fase 2:** gedeeltelijke verticale ontruiming;
- **fase 3:** algehele ontruiming.

6.2.1 Fase 1: Horizontale ontruiming

Wanneer na, bijvoorbeeld, het ontdekken van een brand wordt besloten dat ontruiming van het bedreigde gebouwdeel zal plaatsvinden, bestaat de mogelijkheid tot een horizontale ontruiming. Een horizontale ontruiming betekent een ontruiming van alle personen naar het naastgelegen bouwdeel, trappenhuis of tot achter de eerste brandwerende scheiding, dat wil zeggen het naastgelegen brandcompartiment.

Handel volgens de voor jou geldende instructies:

1. Ontruim eerst de ruimte waar de brand is begonnen en sluit deze ruimte;
2. Ontruim de tegenoverliggende ruimte;
3. Evacueer de ruimten links en rechts van de brand;
4. Ontruim de overige ruimten;
5. Breng de personen in veiligheid tot achter de eerste rook- en brandwerende deuren en/of scheidingen.

Een horizontale ontruiming wordt direct na het ontdekken van de calamiteit uitgevoerd door de ontdekker van de calamiteit. Verder kan een horizontale ontruiming plaatsvinden in opdracht van de BHV-coördinator. Het personeel dient te handelen volgens de instructies die staan omschreven in het ontruimingsplan. Het personeel en eventuele bezoekers worden begeleid naar het naastgelegen bouwdeel, trappenhuis of achter de eerstvolgende brandwerende scheiding.

6.2.2 **Fase 2: Gedeeltelijke verticale ontruiming**

Als een brand zich dreigt uit te breiden naar hoger gelegen verdiepingen, moeten ook deze ontruimd kunnen worden. Gedeeltelijke verticale ontruiming geschiedt pas nadat een horizontale ontruiming heeft plaatsgevonden. De verdieping die direct boven de brand is gelegen zal onmiddellijk na de horizontale ontruiming plaatsvinden. Daarna wordt de etage direct onder de brandverdieping ontruimd.

Een gedeeltelijk verticale ontruiming vindt plaats in opdracht van de BHV-coördinator. Het personeel dient te handelen volgens de instructies die staan omschreven in het ontruimingsplan.

6.2.3 **Fase 3: Algehele ontruiming**

De ernst en omvang van een brand of andere calamiteit kan aanleiding zijn het gehele gebouw te ontruimen. In geval van brand worden, afhankelijk van de etage waar de brand plaatsvindt, eerst de volgende fasen uitgevoerd:

- fase 1: horizontale ontruiming;
- fase 2: gedeeltelijke verticale ontruiming.

Wanneer de verdiepingen direct boven en onder de brandverdieping zijn ontruimd, worden de overige verdiepingen boven de brandverdieping ontruimd. Wanneer deze verdiepingen ontruimd zijn, kunnen de onderliggende verdiepingen worden geëvacueerd.

Een algehele ontruiming vindt plaats in opdracht van de BHV-coördinator. Het personeel dient te handelen volgens de instructies die staan omschreven in het ontruimingsplan.

7. **Algemene instructies**

Deze algemene instructies gelden voor alle aanwezigen in het sportcomplex, dus voor zowel personeelsleden als bezoekers (waaronder gebruikers/huurders).

7.1 **Hoe te handelen bij het ontdekken van een brand**

- Druk altijd de dichtstbijzijnde handmelder in, of laat dit doen. Er gaat een automatische melding naar de meldkamer van de brandweer;
- Meld de brand telefonisch (904) of portofonisch aan BHV-coördinator en geef door:
 - de locatie van de brand (verdieping / bouwdeel);
 - wat er brand / omvang van de brand;
 - de acties die je gaat ondernemen;
 - vermiste personen / slachtoffers;
 - overige bijzonderheden;
- Waarschuw de aanwezigen in de omgeving;
- Probeer, indien mogelijk, te blussen met de aanwezige kleine blusmiddelen;
- Sluit zoveel mogelijk ramen en deuren, tussen u en de brand;
- Blijf, bij rookontwikkeling, laag bij de grond;
- Verlaat direct de etage of het gebouw via de kortste geldende vluchtroutes (zie ook de ontruimingsplattegronden);
- **Gebruik géén lift!**
- Geef zoveel mogelijk overige informatie aan de BHV-coördinator die van belang kan zijn;
- Zorg dat men bij elkaar blijft en ga naar de verzamelplaats (= op de parkeerplaats tegenover de hoofdingang, of op de door de BHV-coördinator aangegeven locatie);
- Keer niet terug naar de etage of in het gebouw, ga niet naar huis, maar wacht op nadere instructies van de BHV.

Voor medewerkers:

- **Neem bezoekers mee, je bent hiervoor verantwoordelijk!**
- **Bied, indien mogelijk, bij de BHV hulp aan!**

7.2 Hoe te handelen bij een brand- of ontruimingsalarm

Je wordt via het ontruimingssignaal (slow-whoop met gesproken woord) gewaarschuwd of door aanwezigen gewaarschuwd.

- Sluit zoveel mogelijk ramen en deuren;
- Stel je werkplek veilig;
- Instrueer je gasten/bezoekers, je bent hiervoor verantwoordelijk;
- Blijf, bij rookontwikkeling, laag bij de grond;
- Verlaat direct de etage of het gebouw via de kortste geldende vluchtroutes (zie ook de ontruimingsplattegronden);
- **Gebruik géén lift!**;
- Geef zoveel mogelijk overige informatie aan de BHV ploeg die van belang kan zijn;
- Zorg dat men bij elkaar blijft en ga naar de verzamelplaats (= op de parkeerplaats tegenover de hoofdingang, of op de door de BHV-coördinator aangegeven locatie);
- Keer niet terug naar de etage of in het gebouw, ga niet naar huis, maar wacht op nadere instructies van de BHV.

Voor medewerkers:

- **Neem bezoekers mee, je bent hiervoor verantwoordelijk!**
- **Bied, indien mogelijk, bij de BHV hulp aan!**

8. Taken BHV-coördinator

Als BHV-coördinator bent je verantwoordelijk voor de calamiteitenbestrijding, totdat de brandweer arriveert. In geval van een brand wordt je mondeling, telefonisch, portofonisch of middels het ontruimingssignaal (slow-whoop met gesproken woord) gewaarschuwd. Als BHV-coördinator heb je bij brand de volgende taken:

8.1 Taken BHV- coördinator bij calamiteiten

- Ga direct naar het brandmeldpaneel (= verzamelplaats voor BHV'ers) om na te gaan waar de (brand)melding vandaan komt. Informeer tevens bij betrokkenen waar de (brand)melding vandaan komt, wat de bijzonderheden zijn en handel daarnaar.
 - Wat brandt er?
 - Zijn er gewonden?
 - Welke acties worden ondernomen?
 - Overige bijzonderheden.
- Zorg voor herkenbaarheid als BHV-coördinator (hesje hoofd BHV);
- Geef leiding aan de BHV-organisatie;
- Bij een directe bedreiging van de aanwezige personen geeft u opdracht tot het activeren van het ontruimingssignaal en het ontruimen van de etage(s) of het gehele complex volgens het ontruimingsplan;
- Noteer de aan jouw verstrekte gegevens;
- Laat iemand de brandweeringang vrij houden;
- Laat vlucht deuren bewaken zodat niemand het gebouw kan betreden;
- Wacht de bevelvoerder van de brandweer op (herkenbaar aan één smalle rode band om de helm) en informeer hem over de plaats, aard en omvang van de brand, en of er personen worden vermist. Overhandig hem daarnaast plattegronden, toegangspasjes en sleutels;
- Laat de bevelvoerder, indien mogelijk, naar de plaats van het incident begeleiden;
- Informeer binnen 24 uur de inspectie SZW, bij opname in het ziekenhuis van een van de medewerkers of BHV'ers als gevolg van de calamiteit c.q. het incident;
- Evalueer de inzet van de eigen en externe hulpverleningsorganisatie;
- Zorg voor de administratieve afhandeling;
- Annuleer bij een ongewenste melding de inzet van de brandweer.

8.2 Taken BHV-coördinator bij ontruiming

Als BHV-coördinator bent je verantwoordelijk voor beslissingen tijdens een ontruiming totdat de brandweer arriveert of het calamiteitenteam is geformeerd.

Je wordt mondeling, telefonisch, portofonisch of via het ontruimingssignaal (slow-whoop met gesproken woord) gewaarschuwd.

- Ga direct naar het brandmeldpaneel (= verzamelplaats voor BHV'ers) om na te gaan waar de (brand)melding vandaan komt. Informeer tevens bij betrokkenen waar de (brand)melding vandaan komt, wat de bijzonderheden zijn en handel daarnaar;
- Geef leiding aan de BHV-organisatie;
- Wijs zo snel mogelijk een coördinator-verzamelplaats aan (dit hoeft geen BHV'er te zijn), overhandig hem de instructies (zie 10.1)
- Zorg ervoor dat niemand het gebouw kan betreden;
- Noteer de aan jou verstrekte gegevens;
- Zorg voor de administratieve afhandeling;

8.3 Checklist BHV-coördinator

De BHV-coördinator gebruikt bij een calamiteit/ontruiming altijd een checklist zodat er niets vergeten kan worden. De checklist is te vinden in de BHV-box. Vul deze zo zorgvuldig mogelijk in.

Checklist BHV coördinator

- Datum calamiteit: _____
- Tijdstip van de eerste melding: _____
- Melding ontvangen: (omcirkel welke)
 - *Mondeling*
 - *Telefonisch*
 - *Portofoon*
 - *Omroepinstallatie*
 - *Slow-whoop met gesproken woord*
- Melding op brandmeldpaneel: _____
- Schakel BHV'ers in
- Zet BHV box klaar en leg plattegronden neer
- Zet, portofoons klaar en check de kanalen
- Laat BHV'ers de melding onderzoeken en schat de ernst in
- Geef opdracht tot ontruiming (indien noodzakelijk)
- **Bel 112** (indien noodzakelijk) en noteer de tijd van de melding _____
 - Meld locatie _____
 - Status van de calamiteit _____
 - Aantal slachtoffers _____
- Informeer alarmcentrale (indien noodzakelijk) en noteer tijdstip: _____
- Verdeel taken onder BHV'ers en evt. medewerkers
 - Laat aanwezigen begeleiden naar de verzamelplaats
 - Controleer op personen met verminderde mobiliteit worden geëvacueerd
 - Beheer toegangscontrole zodat niemand terug het gebouw in gaat
 - Zorg dat hulpdiensten worden opgevangen
 - Sluit indien noodzakelijk gas, elektra, water, CV af. (omcirkel welke)
- Informeer directie en of andere verantwoordelijken
- Aankomsttijd hulpdiensten:
 - Brandweer: _____ uur
 - Politie: _____ uur
 - Ambulance: _____ uur
- Informeer hulpdiensten over de status van de calamiteit
 - Locatie en status _____
 - Aantal slachtoffers _____
 - Wel ontruimde ruimtes _____
 - Niet ontruimde ruimtes _____
 - Overige bijzonderheden _____
- Tijdstip signaal veilig: _____ uur

Naam BHV-coördinator: _____ Handtekening: _____

9. Taken bedrijfshulpverleners

9.1 Taken bedrijfshulpverleners bij brand

Je wordt mondeling, telefonisch, portofonisch of via het ontruimingssignaal (slow-whoop met gesproken woord) gewaarschuwd.

- Ga direct naar het brandmeldpaneel (= verzamelplaats voor BHV'ers) om na te gaan waar de (brand)melding vandaan komt. Informeer bij betrokkenen waar de (brand)melding vandaan komt, wat de bijzonderheden zijn en handel daarnaar;
- Volg de instructies van de BHV-coördinator op, afhankelijk van onderstaande scenario's.

9.1.1 In geval van loos alarm (ongewenste melding)

- Lokaliseer de ruimte waar de melding vandaan komt;
- Geef de BHV-coördinator bijzonderheden door omtrent de ongewenste melding.

9.1.2 In geval van brand

- Lokaliseer de brand in de betrokken ruimte(n);
- Neem onderweg alvast een brandblusser mee.
- Onderneem een bluspoging;
- Betreedt nooit een ruimte met rook;
- Informeer de BHV-coördinator en geef door:
 - je naam;
 - locatie van de brand;
 - omvang van de brand;
 - de acties die worden ondernomen;
 - aantal slachtoffers/vermiste personen;
 - overige bijzonderheden.
- Als de brand is geblust, breng dan de BHV-coördinator op de hoogte;
- Volg de instructies op van de BHV-coördinator en/of de bevelvoerder van de brandweer.

9.1.3 In geval van brand met ontruimingsnoodzaak

- Lokaliseer de brand in de betrokken ruimte(n);
- Inspecteer ruimten op achterblijvers;
- Informeer de BHV-coördinator en geef door:
 - je naam;
 - locatie van de brand;
 - omvang van de brand;
 - aantal slachtoffers/vermiste personen;
 - de acties die worden ondernomen;
 - overige bijzonderheden.

9.1.4 Als blussing niet mogelijk is en ontruiming noodzakelijk:

- Waarschuw direct de BHV-coördinator;
- Sluit zoveel mogelijk ramen en deuren;
- Verwijs de aanwezigen, via de kortste geldende vluchtroutes (zie ontruimingstekeningen).
- Laat iedereen zich verzamelen op verzamelplaats, of op de door de BHV-coördinator aangegeven locatie;
- Overtuig jezelf ervan dat bij het ontruimen niemand is achtergebleven (toiletten, kantoorruimten, technische ruimten en dergelijke);
- Volg de instructies op van de BHV-coördinator/of de bevelvoerder van de gemeentebandweer;
- Overige taken volgens het ontruimingsplan

10. Taken coördinator-verzamelplaats

10.1 Taken coördinator-verzamelplaats bij ontruiming

Ingeval van een ontruiming wordt je aangewezen door de BHV-coördinator.

- Neem de instructies in ontvangst en ga direct naar de verzamelplaats (= op de parkeerplaats tegenover de hoofdingang, of op de door de BHV-coördinator aangegeven locatie);
- Zorg dat alle personen die zich naar de verzamelplaats begeven, worden opgevangen;
- Verzamel zoveel mogelijk informatie omtrent het incident, het aantal gewonden, etc.;
- Geef (laat) bijzonderheden omtrent slachtoffers, vermisten, aard en omvang van het incident door(given) aan de BHV-coördinator;
- Zorg ervoor dat alle personen op de verzamelplaats bij elkaar blijven;
- Zorg ervoor dat niemand terugkeert in het complex of naar huis gaat;
- Wacht op nadere instructies van de BHV-coördinator of de bevelvoerder van de brandweer.

11. Taken directeur

De directeur wordt mondeling, telefonisch, of via het ontruimingssignaal gewaarschuwd.

De directeur heeft de eindverantwoordelijkheid bij calamiteiten en draagt dus ook de verantwoordelijkheid voor het (veilig) optreden van de eigen bedrijfshulpverleningsorganisatie. De directeur heeft echter de repressieve taken, zolang de omvang van de calamiteit hier nog aanleiding toe geeft, gedelegeerd aan de bedrijfshulpverleningsorganisatie.

11.1 Taken directeur of verantwoordelijke manager bij brand

- Het zo nodig geven van een opdracht tot ontruiming;
- Pleegt overleg met de BHV-coördinator en bevelvoerder van de brandweer;
- Zorgt voor opvang en het informeren van de pers/media (in overleg met de brandweer);
- Onderneemt acties met betrekking tot salvage en reconditioneringswerkzaamheden;
- Onderneemt acties met betrekking tot de bedrijfscontinuïteit.
- Onderneemt acties met betrekking tot nazorg voor betrokken medewerkers

12. Logboeken

12.2 Logboek oefeningen in het complex

Oefeningen in het complex	
Datum	Bijzonderheden

13. Telefoonlijsten

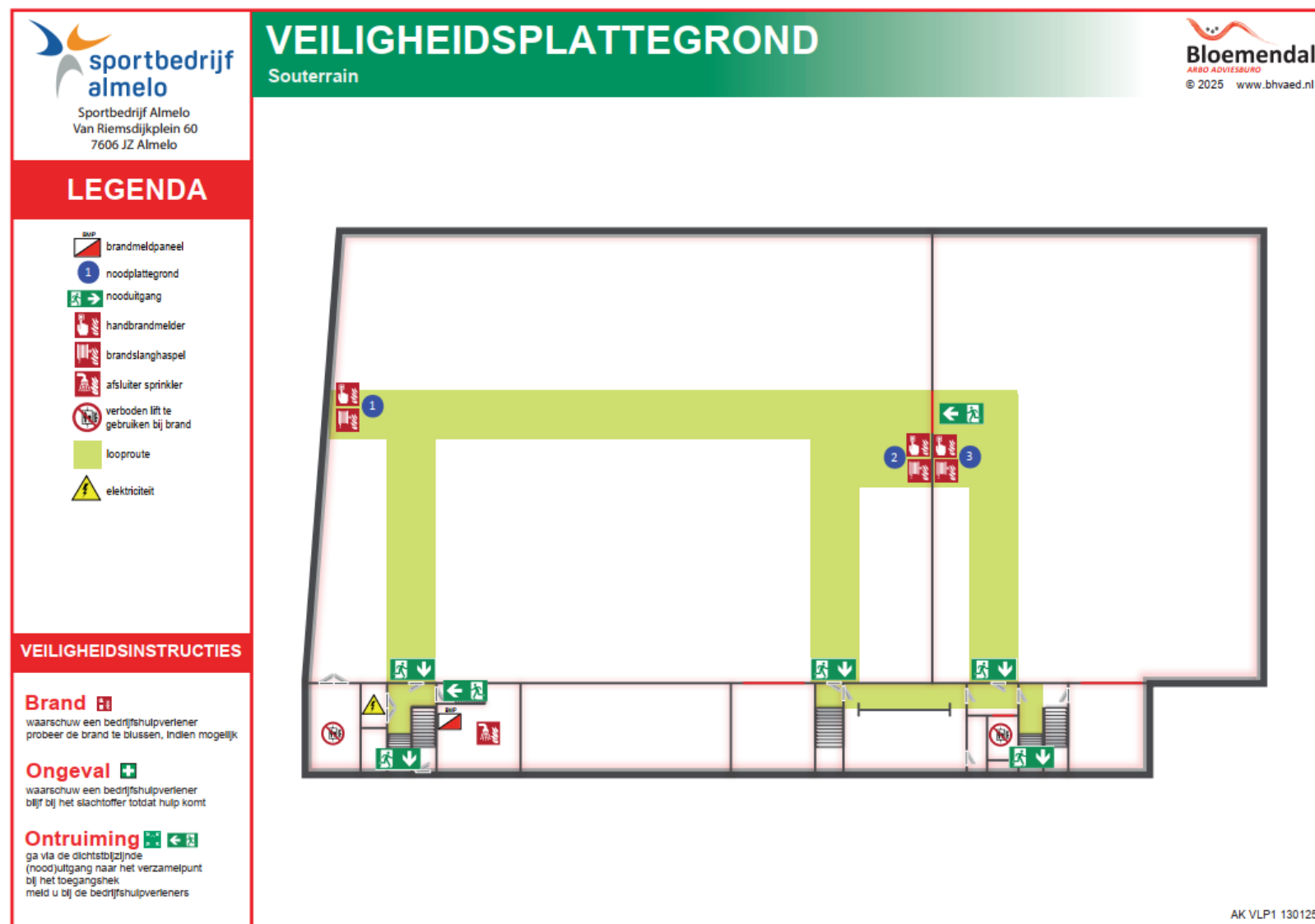
13.1 Gegevens BHV-project team

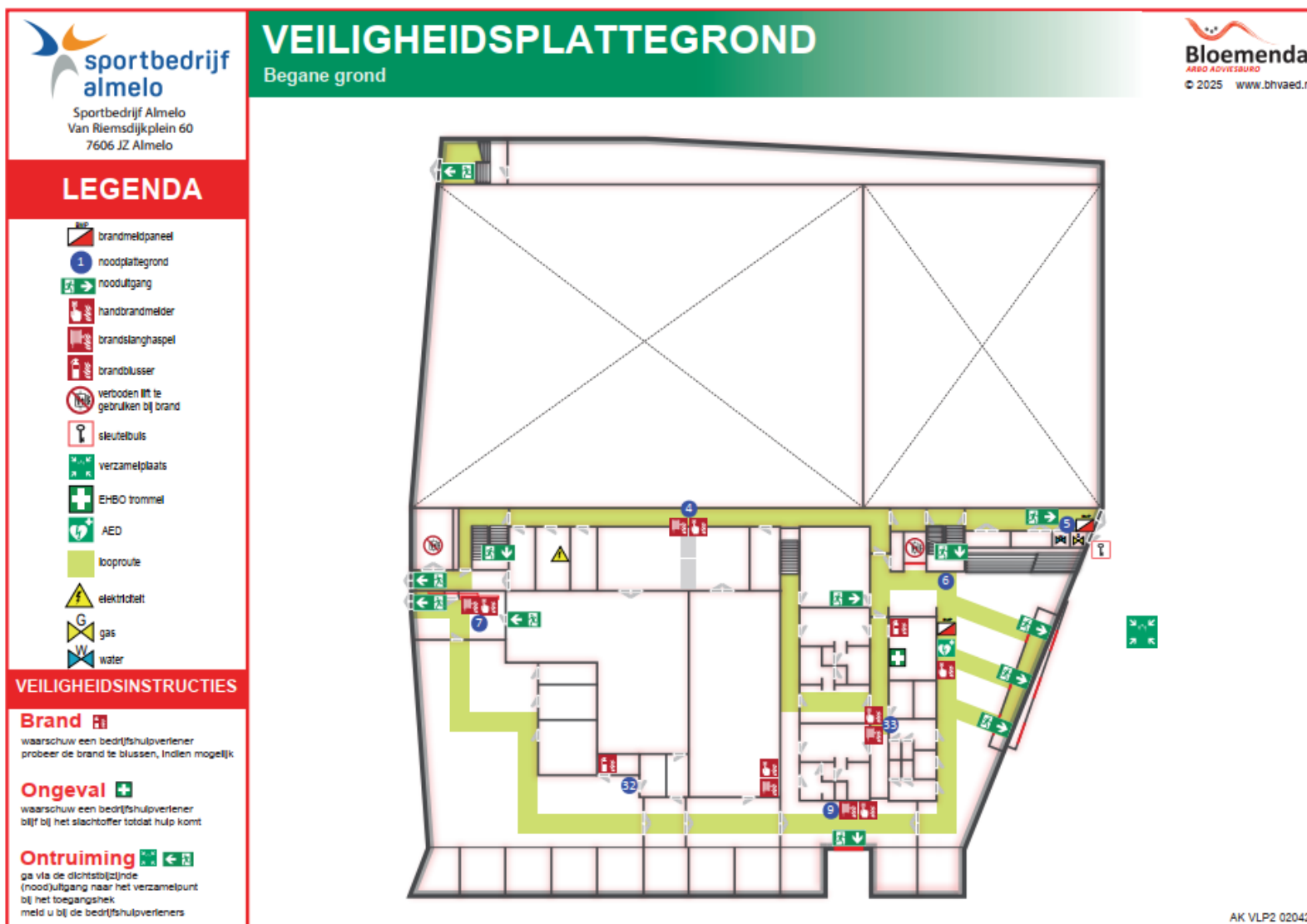
Naam	Functie	Telefoonnummer
Patricia Zoutenbier	Teamondersteuner facilitair	06-86 89 12 33
Wolter Moes	Beheerder	06-36 38 34 68
Janneke van Kleef	Teamondersteuner zwembad/Preventiemedewerker	06-59 82 63 55

13.2 Telefoonlijst externe diensten

Dienst	Noodnummer	Telefoonnummer
Brandweer	112	
Ambulance	112	
Politie (Wijk agent)	112	0900-8844
Provincie		038 499 88 99
Huisartsenpost		088-588 0588
Gemeente		(0546) 54 11 11
Inspectie SZW	0800-5151	0800-5151
Energiemaatschappij Engie		0900-5670567
Netwerkbeheer Coteq		0546-836666
Bureau Slachtofferhulp	0900-0101	
Taxi- en vervoercentrale Almelo		0546 853 030
TaxiKo Almelo		06 83806735
Taxi Oost Almelo		0546-455 755

14. Ontruimingsplattegronden

VEILIGHEIDSPATTEGROND

Eerste verdieping

LEGENDA

- noodplaattegrond
- nooduitgang
- handbrandmelder
- brandslanghaspel
- blusdeken
- verboden lift te gebruiken bij brand
- verzamelplaats
- EHBO trommel
- evacuatiestoel
- looproute

VEILIGHEIDSINSTRUCTIES

Brand

waarschuw een bedrijfshulpverlener
probeer de brand te blussen, indien mogelijk

Ongeval

waarschuw een bedrijfshulpverlener
blijf bij het slachtoffer totdat hulp komt

Ontruiming

ga via de dichtstbijzijnde
(nood)uitgang naar het verzamelpunt
bij het toegangshek
meld u bij de bedrijfshulpverleners

AK VLP3 130125

LEGENDA

- noodplattegrond
- nooduitgang
- handbrandmelder
- brandslanghaspel
- verboden lift te gebruiken bij brand
- verzamelplaats
- looproute

VEILIGHEIDSLINSTRUCTIES

Brand

waarschuw een bedrijfshulpverlener
probeer de brand te blussen, indien mogelijk

Ongeval

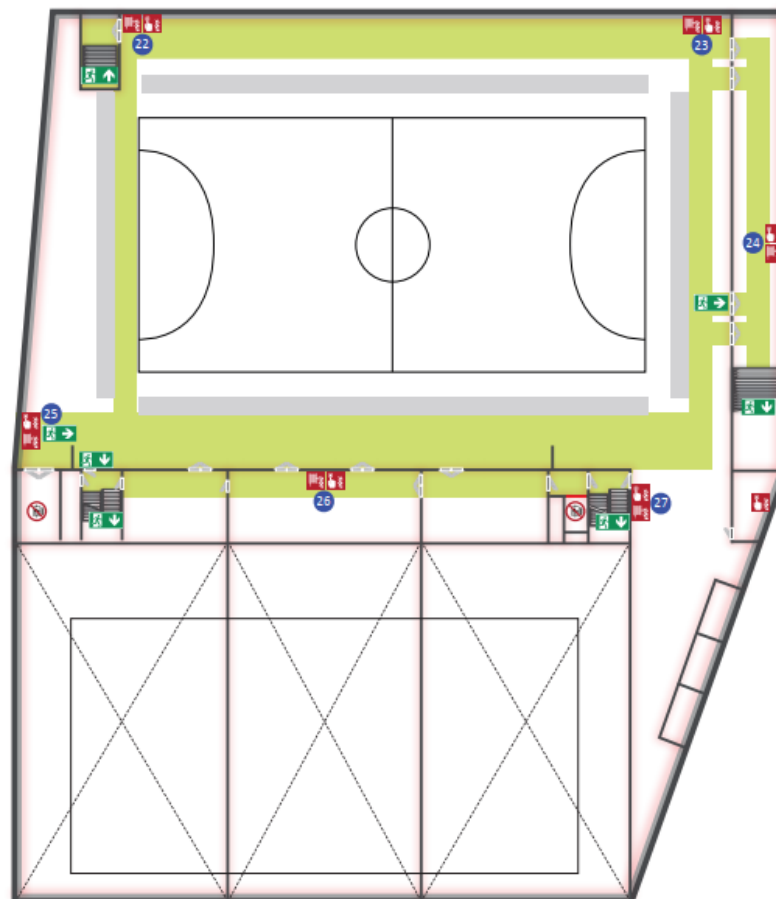
waarschuw een bedrijfshulpverlener
blijf bij het slachtoffer totdat hulp komt

Ontruiming

ga via de dichtstbijzijnde
(nood)uitgang naar het verzamelpunt
bij het toegangshek
meld u bij de bedrijfshulpverleners

VEILIGHEIDSPATTEGROND

Tweede verdieping

AK VLP4 130125

VEILIGHEIDSPATTEGROND

Derde verdieping

LEGENDA

- noodplaattegrond
- nooduitgang
- handbrandmelder
- brandslanghaspel
- verboden lift te gebruiken bij brand
- verzamelaarsplaats
- looproute

VEILIGHEIDSISTRUCTIES

Brand

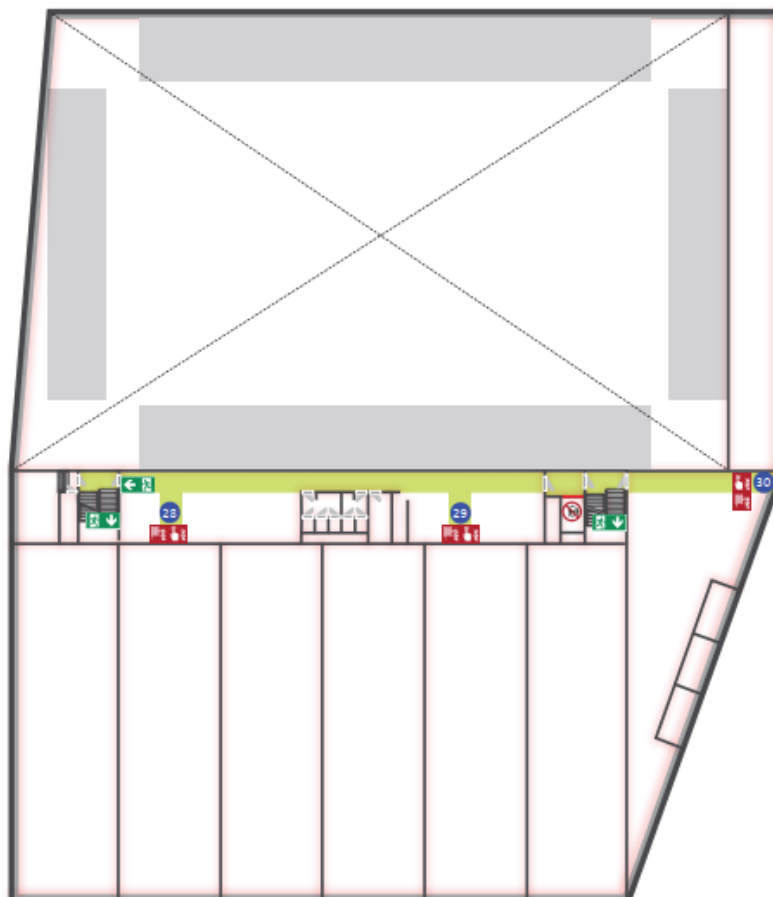
waarschuw een bedrijfshulpverlener
probeer de brand te blussen, indien mogelijk

Ongeval

waarschuw een bedrijfshulpverlener
blijf bij het slachtoffer totdat hulp komt

Ontruiming

ga via de dichtstbijzijnde
(nood)uitgang naar het verzamelpunt
bij het toegangshek
meld u bij de bedrijfshulpverleners

AK VLP5 130125

